

Zastoj vsega dela v Aluminum tovarni

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

WASHINGTON. — Snoči se je dalo tukaj razumeti, da se bo zavladalo v zadevi stavke v petih tovarnah Aluminum Co., of America v Clevelandu drastično akcijo, ko so trije člani nacionalnega odbora nenadoma odšli iz seje, kjer se vrše tozadavna posredovanja.

Ameriška vlada je naročila Secretive service boardu, naj se ukvarja s preštudiranjem listine o klasični vojaški službi, kar pomeni, da bodo ti stavkarji, ako se vrnejo na delo, pozvani pod palico. V tem slučaju bi bilo izrednih mnogo delavcev v tovarni na Harvard Ave., v New Heights.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Priljubljeni vladni posredovalci so snoči nenadoma odšli s seje, na kateri se je razpravljalo o položaju v Aluminum tovarnah v Clevelandu. — Prikrita grožnja ameriške vlade.

Proslava dela slovenskega pesnika Ivana Zormana

WASHINGTON, D. C. 5. junija. — K prilici proslave znamenitega slovenskega narodnega delavca, rodoljuba in pesnika Ivana Zormana, je v odsotnosti poslanika dr. Konstantina Fotića, ki se je ta čas ravno mudil v Kaliforniji, poslal svetovalec poslaništva dr. Vladimir Ribar, jugoslov. častnemu konzulu v Clevelandu dr. J. W. Mallyju sledečo brzojavko:

"V odsotnosti poslanika dr. K. Fotića, ki se mudi sedaj v Kaliforniji, da se udeležuje rodoljubnih svečanosti tamkajšnjih jugoslovanskih izseljencev, naj jaz v njegovem imenu pozdravim Vas, vse navzoče, a posebno pa našega slavljenca, pesnika ameriške Slovenije in Vaše nove domovine Amerike. Opisati življenje pesnika Ivana Zormana, se pravi, opisati muke in nade človeka našega izseljenstva. Ivana Zormana ne odlikuje samo njegova visoka kultura in pesniško delo, nego tudi in predvsem njegova velika požrtvovalnost in ljubezen do lastnega naroda v njegovi deželi. Njegovo delo v tej smeri je vredno največjega občudovanja in priznanja. Naši izseljenci imajo v osebi Ivana Zormana človeka priznanih sposobnosti, iskrenega rodoljuba in svojega preskušene prijatelja, ki je vedel, kako izraziti pred ameriškim narodom vdanost in ljubezen izseljencev do stare in nove domovine. Naj bo pozdravljen slavljenec in pozdravljeni prijatelji pesnika."

Dr. Vladimir Ribar
svetovalec poslaništva kraljevine Jugoslavije

Nov grob

Včeraj jutraj je nagloma umrl John Fortuna, star 48 let, stanujoč na 1295 East 167 St. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Antonijo, rojeno Grdane, in pet otrok, Johna, Franka, Josephina, Stanleya in Williama ter več sorodnikov. Rojen je bil v Marinci vasi pri Žužemberku, kjer zapušta mater, sestro in več sorodnikov. Tukaj je bival 32 let ter je bil zaposlen pri New York Central železnici 30 let. Bil je član Boiler Makers unije. Pogreb se bo vršil v četrtek jutraj ob 8:45 uri iz Jos. žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 453 E. 152nd St., ter v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri, nato pa na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Kultura

CANKARJEVA SEJA

Člani dramskega zbora "Ivan Cankar" so vabljani, da se udeležijo redne seje v sredo večer, 11. junija, na odru Slovenskega narodnega doma. Razpravljalo se bo o pripravah za "cirkus", ki se ima vršiti v avgustu na farmi družtev SNPJ. — Pridite! — Odbor.

V južnem Atlantiku je bil pogreznjen ameriški parnik

Poročilo, ki ga je prejel ameriški mornariški departament, naznanja, da je bil parnik torpediran po nemški podmornici.

WASHINGTON, 9. junija. — Semkaj so prispela poročila, ki naznanjajo, da je bil v južnem Atlantiku pogreznjen 4.999-tonski ameriški parnik Robin Moor, na katerem je bilo 38 mož posadke in osem potnikov. Poročilo, ki ga je prejel ameriški mornariški departament, naznanja, da je bil parnik torpediran po nemški podmornici.

Enajst mož posadke je rešil iz rešilnega čolna, ki je bil oddaljen stotine milj od kraja, kjer je bil parnik pogreznjen, brazilski parnik Osorio. Parnik Robin Moor je bil pogreznjen dne 21. maja približno 600 milj od Cape Verde otočja. Parnik je sporočil po brezžičnem brzojavu, da nadaljuje iskanje treh nadaljnjih rešilnih čolnov, v katerih je še 27 mož posadke in osem potnikov, med njimi troje žensk in en otrok. — Med posadko tega parnika je bil tudi Fred Hayes iz Clevelanda.

Smrtna kosa

Včeraj jutraj je umrla Uršula Blatnik, stara 65 let in stanujoča na 1594 Hopkins Ave., v Lakewoodu. Doma je bila iz Zafare pri Žužemberku. Njeno deklisko ime je bilo Urbančič, po prvem možu se je pa pisala Starek. Bila je članica društva sv. Vida št. 25 KSKJ. Tukaj zapušta žalujočega soproga Michaela in dva sina, Michaela in Josepha Blatnik, po drugem možu pa sinova Adolfa in Antona Starek, Rose Blatnik, Mary Fornoss, Ludwiga in Ano Starek ter 12 vnukov. V Clevelandu zapušta sestro Elizabeth Sirk, v starem kraju pa sestro Jožefo Urbančič in brata Mihaela. Pogreb pokojnice se bo vršil v petek jutraj ob 9. uri v cerkev sv. Cirila in Metoda, 12608 Madison Ave., iz pogrebnega zavoda na 12705 Madison Ave. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Slike v Lorainu, Ohio

Sporočila se nam, da se bo v nedeljo, 15. junija, potem ko se bo zunaj zmračilo, kazalo premikajoče slike na prostorih farsv. Cirila in Metoda. Če bo vreme ugodno se bodo slike kazale na vrtu, če pa ne, se bodo kazale pa v dvorani pod cerkvi. Kot je sporočil Mr. Anton Grdina, ki bo slike kazal, bodo te slike drugačne kot so bile zadnjič in sicer bodo večinoma v barvah, nekaj jih bo iz sedanjih vojne, nekaj pa iz starega kraja.

Dekleti zmagovalki

Nedavno je angleški časopis Cleveland Plain Dealer vodil takozvani Bicycle Safety Scrapbook kontest, katerega se je udeležilo veliko šolske mladine. Zmagovalki v tej tekmi sta bili Helen Stampfel, stara 11 let, in Rose Zalar, tudi stara 11 let, ki pohajata v East Madison šolo. Kot nagrado za zmago bosta dobili prosto vožnjo in plačane stroške za obisk v Williamsburg, Va. in Washington, D. C., kjer bosta imeli priliko ogledati si zgodovinske prostore in Belo hišo. Helen je hčerka družine Mr. in Mrs. Joseph Stampfel, 6307 Bonna Ave., Rose pa živi na 6723 St. Clair Ave.

ZADNJE VESTI

WASHINGTON, 10. junija. — Predsednik Roosevelt se je poslužil danes oblasti in polnomoci zvezne vlade, da se zatre "revoltingi" štrajki v obrambni industriji ter da se zlomi kontrola "upornih" delavskih voditeljev.

SAN DIEGO, Cal., 10. junija. — Vojaška patrulja, ki je iskala dvoje pogreznjenih častnikov, je našla danes na vzhodju strmega pobočja pod prevrnjenim avtomobilom Joaquina Mirando, mehiškega carinskega uradnika, in njegovega 10 let starega sinčka, ki sta ležala že pet dni brez moči pritisnjena pod prevrnjenim avtomobilom. Miranda je povedal, da je njiju avtomobil zdrknil po pobočju ter se prevrnil, pri čemer je prišla pod vozilo njegova roka in dečkova noga. Pod avtomobilom sta pretrpela strašne muke zaradi bolečin, gladi in žeje, toda vse njuno klicanje na pomoč je bilo zaman. Miranda je tudi streljal z revolverjem, da bi opozoril nase ljudi, nato pa je pridržal še dvoje krogel, da ubije sebe in dečka, če ne bi bilo pomoči. — Oče in deček sta bila odpeljana v bolnišnico, kjer bosta okrevala.

WEIGAND SI UMIJE ROKE...

LONDON, 9. junija. — "Sunday Times" komentira glede namenov francoske vlade v Vichyju, da izroči slednja Sirijo nacistom, sledeče:

"General Weigand, ki je prišel na prizadevanje Nemcev v osredje v upanju, da bo odobril načrt francoske vlade, ni odobrila nobene akcije, ki bi utegnila izzvati oborožen spopad med Francozi in Angleži. Sodi se, da se bo vrnil v severno Afriko z izgovorom, da Sirija ni del njegove province, ker je le francoski mandat, ne pa francoska kolonija. — V resnici to pomeni, da si on umije roke in da ne jemlje nase nobene odgovornosti za to, kar utegne ukreniti proti njegovemu nasvetu admiral Darlan."

SOVJETSKA DEKLETA V TRGOVINSKI MORNARICI

MOSKVA, 9. junija. — Komsumolska Pravda, glasilo mladinske komunistične organizacije, poroča, da se sprejemajo na ruske trgovske ladje tudi mladenke, in sicer kot pomorščakinje in navigatorice.

Belemorska Onega družba je zaposlila zdaj trideset mladenk, med katerimi so nekatere veteranke finske vojne, nadaljne se pa še vežbajo za pomorsko službo.

Raisa Vijazova, ki je promovirala z leningrajske pomorske akademije je bila imenovana za kapitanke ruskega potniškega parnika Karla Marksa.

Himen

Prihodno soboto 14. junija ob 10. uri dopoldne se bosta poročila v cerkvi sv. Lovrenca, Miss Antoinette Turk, hčerka Mr. in Mrs. Anton Turk, 4335 Green Rd., Warrensville Hgts., O. in Mr. Steve Kainec, sin Mrs. Mary Kainec, 4744 Green Rd. Druga in družice bodo: Harry L. Turk, nevestin brat, in Jacob Kainec, ženinov brat, Fanny Penca, Irene Adams in Katherine Gluck. Blizo srečno!

Francoski poveljnik je prepričan o zmagi v Siriji

V svojem dnevnem povelju je obvestil vojaštvo, da sta ob strani svobodne Francije Anglija in Amerika.

KAIRO, Egipt, 9. junija. — General Georges Catroux, poveljnik čet svobodne Francije, je sporočil danes svojim vojakom, da je zavzetje Sirije in Libanona gotova stvar, kajti "z nami sta Anglija in Amerika."

Francoski poveljnik je obvestil svoje vojaštvo o strogem in odločnem svarilu, ki ga je naslovila vlada Zedinjenih držav na vlado v Vichyju. Poslanica je bila prebrana vsem francoskim četam pred njihovim odhodom proti Siriji.

"Doba neuspehov je končana," je rečeno v generalovi poslanici. "Mi se bomo borili hrabro, energično in s samozatajevanjem. Borili se bomo s častjo in trdnado, ker vemo, da smo v taboru, ki bo zmagovit."

"Velika Britanija in Zedinjene države ameriške so z nami. Borite se! — tako se glasi današnje dnevno povelje. Vsak naj stori vse, kar more, za svojo domovino!"

REPRESALIJE PROTI BELGIJCEM

BRUSELJ, Belgija, 9. junija. — Nocoj se je tukaj uradno naznanilo, da so nemške vojaške oblasti aretirale stotine moških prebivalcev bruseljskega predmestja Lackena, in sicer zaradi umora nekega nemškega vojaka, ki je bil ubit dne 24. maja v Laeken parku.

Vojak je bil ubit po dveh revolverjskih kroglih, ki sta jih izstrelila dva neidentificirana civilista, ki sta nato v temi pobegnila. Vojaško poveljstvo je posvarilo Belgijce, da če se kmalu ne izsledita ubijalca, bodo na celjske vojaške oblasti podvezle proti prebivalstvu drugačne kore.

JAPONSKA PRIZNAVA HRVATSKO DRŽAVO

TOKIO. — Japonska, ki se zdaj čaka na priznanje lutkarske kitajske vlade v Nankingu od strani Nemčije in Italije, je formalno priznala novo hrvatsko državo in njeno vlado. Japonski minister zunanjih zadev Matsuoka je o tem nemudoma obvestil hrvatsko vlado.

POCENI ŽGANJE

HANFORD, Cal. — Iz knjig knjigovodstva Fanford Water kompanije iz leta 1881 je razvidno, da je bilo tedaj jako poceni žganje. Zapisnik neke seje delničarjev namreč beleži, da se je kupilo za sejo pet galon žganja, katerega se je plačalo po 20 centov kvart.

Zimske suknje

Benno B. Leustig, 1034 Rd., se priporoča ženam in dekletom, ki si nameravajo nabaviti zimске suknje za prihodno sezono, da se še zdaj poslužijo izredne prilike, ki jo nudi. Suknje si lahko izberete naravnost iz tovarne po nizki ceni, plačate sedaj le nekaj, drugo pa, ko vzamete suknjo domov.

Graduant

V četrtek večer bo graduiral iz Euclid Central višje šole Joseph Ivančič, sin Mrs. Rose Ivančič, iz 854 E. 207 St. Čestitamoi!

VOJAŠKA KONTROLA NAD TOVARNO BOJNIH LETAL

Vojaštvo je potisnilo pikete in stavkarje miljo daleč od tovarne ter aretiralo 16 štrajkarjev.

DELAVSTVO DELA ZDAJ ZA AMERIŠKO VLADO

LOS ANGELES, 9. junija. — Ameriška vlada je prevzela danes v svojo oblast ogromno North American Aviation Co., tovarno, kjer je šlo delavstvo na stavko in kjer se producira skoro 25 odstotkov ameriških letal, in je po spopadih med piketi in delavci prepovedala piktiranje pred tovarno.

Aretacija 16 stavkarjev
Vojaštvo je aretiralo šestnajst stavkarjev ter jih odvedlo v vojaške zapore v Fort MacArthur. Vojaško poveljstvo je zagrozilo, da bo aretiralo vsakega, ki bi hotel ovirati delavstvo pri njegovem delu v tovarni. Poveljnik čet izjavlja, da mu je bilo sporočeno, da se je delavcem zagrozilo s telesnim nasiljem.

Tovarna zopet obratuje
Vojaštvo je z nasajenimi banjoneti potisnilo štrajkarje in piktiranje pred tovarno.

BEJRUT IN DAMASK BOSTA KMALU V OBLASTI ZAVEZNIKOV

Angleške čete in čete svobodne Francije naglo prodirajo proti prestolnicama Libanona in Sirije. — Dezertacije francoskega vojaštva, ki je pod generali vlade v Vichyju.

ANKARA, Turčija, 9. junija. — Iz avtoriziranih virov se poroča, da je Berlin ukazal nemškim letalcem in letalskim specialistom v Siriji, naj nemudoma odidejo iz dežele, ker je nemški generalni štab zdaj uverjen, da je zavezniški vder v Sirijo polnoveljavna vojaška avantura.

Zavezniki v predmestjih Bejruta
KAIRO, torek, 10. junija. — Oklopne divizije Anglije in svobodne Francije so prodirale danes do južnih predmestij Bejruta, dočim se drugi odredi bližajo vratom Damaska, ko so prej zatrli poizkus pristanja nemških padalcev.

Bejrut, ki leži ob morju, je glavno mesto Libanona, Damask, ki ima 150.000 prebivalcev in ki je oddaljen 55 milj severno od palestinske meje, pa je prestolnica Sirije, ki je francoski mandat. Obe mesti sta si psihološko in strateško silno važni. Zavzetje obeh mest se pričakuje vsako uro.

Pobitje in zajetje nemških padalcev
Vojaki svobodne Francije in Angleži so ujeli ali pobili 183 nemških padalcev, ki so pristali v Siriji. Zavezniki naznanjajo, da je v nedeljo dezertiralo k Angležem in k vojski svobodne Francije okoli 4.000 Francozov, ki so bili pod poveljstvom vlade v Vichyju.

Pritisk na Rusijo

ANKARA, Turčija, 9. junija. — Splošno znano dejstvo je, da imajo Nemci o Italijanih kot vojakih zelo nizko mnenje. Zdaj pa je prišlo na dan, da nemški generalni štab v Italiji ne zaupa Italijanom niti administracije ali uprave teritorija, katerega so Italijani "zavzeli."

Iz avtoriziranih virov se namreč doznavajo, da ko so Nemci okupirali neko dalmatinsko pokrajino, so prišle za njimi italijanske civilne oblasti, ki so nameravale prevzeti upravo v svoji roke. Tej nameri pa so se odločno uprli nemški generali v Dalmaciji, toda Hitler je prekladal odlok svojih generalov, ker je v nacijskih interesih, da se še bolj ne zmanjša Mussolinijev prestiž in da se še bolj ne poniža italijanske narodne časti, ki je že itak dovolj ponižana.

V zadnji pozdrav

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se nocoj, ob 8. uri zberejo v pogrebnem zavodu Jos. Zele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave., kjer se bo izkazalo zadnjo čast umrli sestri Mary Prijatelj. Jutri ob 8:15 uri se vrši pogreb, katerega so članice prošene, da se ga po možnosti udeležijo. — Tajnica.

Poroka

Zadnjo soboto sta se poročila Mr. Ray Vehovec in Miss Marion Miller, iz 1246 Calryon Rd., East Cleveland. Ženin je najstarejši sin našega mestnega councilmana in Mrs. Anton Vehovec, iz 19100 Kewance Ave. Poroka se je vršila v cerkvi sv. Filomene, na Euclid Ave. Mlademu paru želimo vse najboljšo!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razpisalca v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Združene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VERA NAŠIH BRATOV V JUŽNI AMERIKI

Pod naslovom "Naša vera je trdna," objavlja "Slovenski list," glasilo Slovencev v Južni Ameriki, lep uvodnik, ki ga v vednost naših čitateljev objavljamo na tem mestu. Ta uvodnik se glasi:

Novice, ki so prihajale zadnje čase iz naše domovine, niso bile dobre. Nemški vojski, ki je v ogromni premoči, se je posrečilo streti našo obrambo na severu in jugu, na zapadu in severozapadu pa so velik del naše zemlje zasedli Italijani. Sovražnikovi plačanci so v Zagrebu proglasili "svobodno Hrvaško." Junaški odpor Grkov se bliža h koncu in ves Balkan bo zdaj zdaj v nemških rokah.

Te novice nobenemu od nas niso prijetne. Hudo nam je vsem, ko mislimo, koliko naših bojnikov in koliko civilnega prebivalstva Jugoslavije je padlo zaradi nemških bomb, granat in streljanih. Težko nam je, ko vidimo, da je tudi največje junaštvo zaman pred grozovito nacistično vojno mašinerijo, ki ji doslej v Evropi nihče ni bil kos.

Vkljub vsemu temu pa je naša vera v končno zmago zavezniškega orožja nad totalitarno mašinerijo danes prav tako trdna, kakor je bila ob začetku vojne. Globoko smo prepričani, da se ne bo zgodilo, da bi krivica premagala pravico, da bi naša premagala svoboda in da bi sovraštvo dokončno zagospodovalo nad mirnim sožitjem med narodi.

Nemčija je danes na roparskem pohodu po Evropi, za katerega se je pripravljala skoro dvajset let. Presenčila je svoje žrtve s svojim silovitim orožjem in njenim dosedanjim uspehom se ne moremo čuditi. Res pa je na drugi strani, da je proti roparskemu nacizmu danes ves civilizirani svet, ki Hitlerjevo početje strogo obsoja. Poleg te ogromne moralne sile civiliziranega sveta, ki jo ima nacizem proti sebi, je pa še druga velika sila, ki mu je napovedala boj na življenje in smrt: Združene države Severne Amerike. V veliki ameriški republiki, ki razpolaga z največjo industrijo sveta, se je začel izdelovati vojni stroj, ki bo nacistično mašinerijo ne samo ustavil, marveč tudi strl v prah in pepel. Te dni, ko so prihajale z Balkana najbolj neugodne vesti, je veliki ameriški prezident, Roosevelt, ponovno povedal svoje prepričanje: Naj gredo stvari sedaj kakorkoli, eno je gotovo: da Nemčija ne bo zmagala, marveč bo poražena.

V tej veri tudi mi živimo in ta vera nas mora vzpodbujati, da po svojih najboljših močeh podpremo vse one sile, ki se bore proti totalitarnemu nasilju. Nešteto je načinov in slučajev, v katerih more biti naša pomoč koristna. Tudi mi lahko nekaj storimo za to, da bo sovražnik civiliziranega človeštva, ki je tudi našo domovino pohodil, čim prej in čim temeljiteje poražen. V Buenos Airesu bo to dni začel delovati "Jugoslovanski odbor," ki bo vodil akcijo za pomoč domovini. Sodelujmo s tem odborom, postavimo se mu na razpolago, podprimo njegova prizadevanja!

Predvsem pa netimo v sebi in v svojih bližnjih tihno vero v končno zmago in v končno osvoboditev vseh naših krajev, tudi Primorske, Koroške in Beneške Slovenije!

Iz gornjega članka je razvidno, da smo na tej točki končno ujedinjeni in združeni vsi Jugoslovani obeh Amerik, če izvajamo jugoslovanske komuniste in petokolonce raznih branž. Vsi ostali smo prepričani o zmagi pravice nad krivico, demokracije nad avtokracijo, svobode nad suženjstvom, civilizacije nad barbarizmom.

Poleg fašistov in nacistov, od katerih ni nihče nič drugega pričakoval, igrajo v tej gigantski borbi za najelementarnejše pravice človeštva skrajno perfidno vlogo tudi komunisti, ki mešajo pojme s postavljanjem dejstev na glavo in z brezstidno demagogijo, s katero jim je dolgo uspevalo vleči za nos celo ameriške službene kroge in najboljše ameriške novinarje in pisatelje, ki dolgo niso mogli dodajati brezdanje globine tega perfidnega hipokritstva. — Naše utemeljitve bomo z dejstvi podprli.

UREDNIKOVA POŠTA

"Svobodomiselnih Slovencev"

Cleveland, O. — V četrtek, dne 12. t. m., se vrši redna mesečna seja društva "Svobodomiselnih Slovencev" št. 2. S. D. Z. Poleg važnih stvari, ki so na dnevnem redu je potrebno tudi, da društvo pomnožimo v tekoči kampanji.

Ker so razmere nekaj boljše glede plačevanja mesečnih doneskov, ste prošene, da vpišete novo članstvo.

Po seji bo nastopil govornik, ki bo govoril o važnosti človeške hrane, da ostane človek zdrav in se obvaruje raznih bolezni.

Pridite!

N. K.

predsednica

St. Clair Rifle and Hunting Club

Cleveland, O. — Opozorjam vse člane na zelo važno sejo, ki se vrši v četrtek, dne 12. junija, ob 8. uri zvečer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Na dnevi red pride vprašanje se li sprejme ali zavrne sklep gospodarskega odbora. Prihodnja strelska vaja se pa vrši v nedeljo, 15. junija.

Izid zadnje bitke je sledeči:

R. Jelerčič	22
F. Spenko	15
F. Sietz	16
A. Novak	23
J. Novak	21
F. Stampfel	17
L. Ferkol	15
J. Peterka	11
A. Kavčnik	16
J. Urankar	19
A. Urankar	21
A. Božič	22
F. Kosec	18
A. Baraga	18
J. Ivančič	7

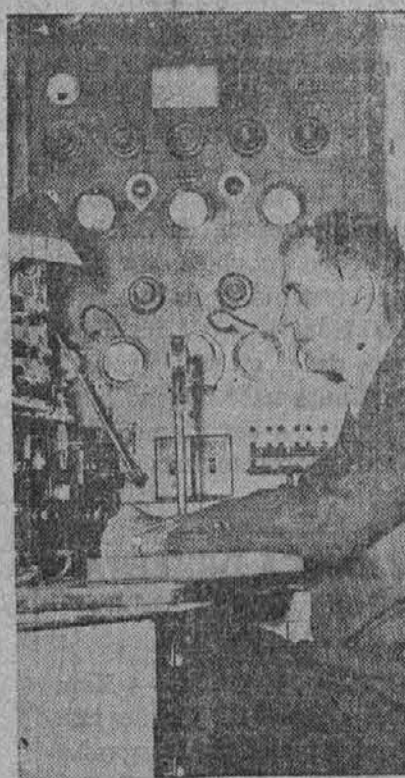
Tajnik

Mahatma Gandhi

Mahatma Gandhi, indijski narodni voditelj, ki je nedavno v Allahabadu, v Indiji, otvoril novo bolnišnico. Slika ga kaže tekom otvoritvene ceremonije.

Radio-telegrafist

Marshal H. Ensor, ki je po poklicu šolski učitelj, je tudi izborni radio-telegrafist ter si je zgradil na svojem domu Olathe, ko novo bolnišnico. Slika ga kaže tekom otvoritvene ceremonije.

Proslava bombaža

Na gornji krasno razsvetljeni in okrajeni ljudi so se pripravljali v pristanišče "monarhi bombaža," ob priliki proslave "bela zlata juga," ki je bombaž.

Starši ste lahko ponosni ker se vaši otroci tako zanimajo za glasbo in petje.

Ne smem pa pozabiti botra in botre, Mr. in Mrs. Joseph Shega, predsednika naše podružnice in njegove soproge, in tudi tovariše in tovaršice, Jack Šabec in Miss Frances Udovich, Frank Doles in Miss Frances Lustik, Frank Škraba in Miss Margaret Okolish, Joseph Vidergar mlajši in Miss Mildred Lukečič.

Zahvaljujem se našim kuharicam in delavcem in vsem, kateri so karkoli pripomogli, da se je cela stvar tako lepo iztekla.

Rad bi navedel vsa imena organizacij, katera so bila zastopana, vsa imena govornikov in delavcev, kar bi pa bilo skoraj nemogoče. Zato prosim, da mi drugi oprostite.

Pozdrav

Vincent H. Lauter

Zadružni čas je sedaj

Čas — najdragocenejši zalog delavca — zgodovinsko vedno vodi in cuka navzdol! Plezati moramo, da ostanemo, kjer smo; hiteti, ako hočemo malo priti naprej in navzgor; in danes moramo hiteti tako kot da bi zas podili sami peklenški — kar se faktično dogaja.

Nazivajmo te peklenške kar hočemo — Beda — brezposelnost — vojna — so že na daljnem obzorju in se mrzlično bližajo — in prizadeti bomo vsi! Ljudem dobre volje, ki iščejo izhoda, Zadrugištvu nudi nenasilno sredstvo, da se izognejo tem grozotam, katere vsakdo izmed nas je deloma pomagal ustvariti.

Nenadoma ali nevede je šla vsa naša podpora ekonomskemu ustroju, kateri grmadi profite iz pomanjkanja, meče čedalje večje trume z dela — in prižene vse te skrbi v mednarodno vojno. Zadrugištvu, katero zalaga ljudje s potrebnimi po brezprofitni ceni, ne more nikogar izkloščati.

Vse, kar je zadrugištvo zgradilo v zadnjih sto letih, vse druge panoge in izražanja demokracije, so v smrtni nevarnosti uničenja. In vse to zato, ker nismo hoteli zadosti!

Zato ker smo podpirali — in večina še vedno podpira — isto ekonomijo in sistem, kateri skrbi za vojni ogenj.

Ako res verujemo v blagostanje za slehernega človeka, moramo danes napreči vse sile v program, ki nam reši demokracijo in to s tem, da sezidamo mi

sami demokratičen business. Zidajmo jače Zadrugištvu, močnejše "Wholesales", podjarmiti moramo vire surovin! Denar, naš denar, katerega smo do danes pustili naj drugi rabijo v naše izkoriščanje, ta denar se mora iztekati v vse panoge zadrugiškega businessa; naučiti se moramo delovati zase in storiti zase vse ono kar smo pustili naj drugi store za nas, kar je lepo prineslo neizogibne profite mali peščici — nam pa mizerijo!

Danes ne zadostuje da se Zadrugištvu stalno razširjajo; danes morajo zidati energično in hitro — dokler je še čas in svetlo!

Direktorij Slovenske Zadrugiše je pripravljen sodelovati z vsako organizirano skupino v ta namen.

Za prosvetni odbor Zadrugiše: Joseph A. Siskovich, tajnik

Amerika v borbi

Le tisti, ki nečejo razumeti, morejo trditi, da je bil govor, ki ga je imel predsednik Roosevelt prošli teden, dvoumen in nejasen. Vsakdo, ki je predsednika poslušal in si pozneje vzel čas, da je proučil vsebino govora, mora priti do samo enega zaključka:

Amerika je v borbi s hitlerizmom in bo zastavila vse svoje moči, da prepreči njegovo zmago. Zato bo Amerika rabila taka sredstva, kakor se ji vidi potrebno, da se zajamči, da bodo tovari vojnega blaga, orožja in živeža, ne samo poslani v Veliko Britanijo in na druge točke, kjer se jih bo moglo rabiti, temveč da bodo ti tovari tudi sigurno dospeli na cilj. Amerika ne bo čakala, kakor so čakale evropske demokracije, dokler ni Hitler prišel v posest baz za napad nanje, temveč udarila bo tisti trenutek, ko bo nacizem stegnil svoje kremplje po bazah kjerkoli v severnem ali južnem Atlantiku, s katerih bi mogel podvzeti sovražne operacije proti ameriški hemisferi. Amerika stoji za principom svobode mornarice, in borila se bo sedaj, kakor se je vedno v preteklosti, da se ta princip ohrani.

Kar je Roosevelt storil, je enostavno to-le: Hitlerju in njegovim priveskom je povedal, da so Zd. države definitivno stopile v borbo z "vojno brez streljanja," da pa se bo ta borba spremenila v "vojno s streljanjem" tisti trenutek, ko bi sile

ŠKRAT

Neki bančni direktor je zašel nekoč po naključju v gostilno precej dvomljive vrednosti in je tam kot natakarka odkril nekega bivšega sošolca.

"Kaj pa delaš tu?" je vzkliknil. "Ali ti gre res tako slabo?"

"Ni tako hudo," je odvrnil mož. "Tukaj sicer strežem, jesti mi pa tukaj ni treba."

"Toda Milka", je vprašala prijateljica, "ali nisi izgubila pri sebnosti, ko te je tako nenadno objel in poljubil?"

"Da, za trenutek. Skoraj bi ga bila odpahnila."

"Obtoženec, imenovali ste tožitelja vola, osla in idiota. Zakaj ste ga vrhu tega še oklofutali?"

"Zato, ker je naglušen, go spod sodnik."

Glavni urednik je poslal mladega poročevalca, da bi intervjuval boksaškega mojstra, ki nikoli ni sprejemal časnikarjev. Že opoldne se je poročevalec vrnil k šefu.

"Nu, ali ste prinesli poročilo?" ga je vprašal glavni urednik.

"Ah," je dejal mladi mož in pokazal na svoje modro oko, "oglejte si ga malo tu!"

"Tega ne moremo tiskati," je dejal glavni urednik srdito.

"Kaj vam je rekel?"

"Tega tudi ne morete tiskati" je bil odgovor.

osišča skušale preprečiti učinkovitost "vojne brez streljanja." Z drugimi besedami rečeno — to vojna napoved v soglasju z nacistično brezmožnostjo v mednarodnih odnosih in tehniki blitzkriga, ki jo je uvedel Hitler sam v diplomaciji in na bojni fronti.

"Nekateri ljudje mislijo, da nismo napadeni, dokler bombe dejansko ne začno padati na New York, San Francisco, New Orleans ali Chicago," je rekel Roosevelt v enem najbolj značilnih odstavkov svojega govora. "Ampak ti ljudje enostavno zatiskajo oči pred naukom, katerega nas uči usoda slehernega naroda, ki so ga podjarmili nacisti."

"Napad na Češkoslovaško se je začel s podjarmitvijo Avstrije. Napad na Norveško se je začel z okupacijo Danske. Napad na Grško se je začel z okupacijo Albanije in Bolgarije. Napad na Sueški prekop se je začel z invazijo Balkana in severne Afrike. Napad na Zd. države se lahko začne z dominacijo katerekoli baze, ki ogroža našo varnost — na jugu ali severu... Kadar gre sovražnik nad vas v tanku ali bombniku, ne boste nikdar vedeli, kaj vas je udarilo, če boste čakali z ognjem toliko časa, da boste videli puncice v njegovih očeh. Naša bunkerhilska bitka jutrišnjega dneva utegne biti več tisoč milj od Bostona."

Roosevelt ni čakal in v danih razmerah ne more čakati, da kongres glasuje za formalno vojno napoved. To se lahko zgodi pozneje, ampak ni važno. Važno je, da Amerika razume svoj položaj in da je pripravljena na vse.

"Napredek"

Največji bombnik mornarice

Nedavno je bil "krščen" v naravnosti mornariških poveljnikov najstih južnoameriških republik največji bombnik ameriške mornarice "Spirit of American Democracies." V gornjem kotu na levi stoji major Reuben Fleet, predsednik Consolidated družbe, ki je izdelala bombnik, in admiral Jose Machado E. Silva, ki je govoril v imenu južnoameriških pomorskih poveljnikov.

Robinson na otoku v Sredozemskem morju

Sedanem svetu, kjer je vsa zemlja že zasedena, izjemna in vknjižena, je pač težko opazovati romantičnega Robinsona in se umakniti tako daleč, da bi bil res sam svoj gospodar in samotar. In vendar v dneh se živi tak Robinson, ki daleč kje v Avstraliji ali Fidžiji otočju, ampak v Sredozemskem morju, ne daleč od italoske obale, na otoku La Mader. Pred desetletji ni bilo ribišk družin se je selilo na otok, da bi tu v miru živel. In res so nekaj let. Potem je prišla med njih neka bolehalna otroška, ki jo je imel. Hitro so umirali drug za drugim in ko so ostali videli, da hitro se njihove vrste redno pobrali šila in kopita, selili nazaj na celino, v Francijo. Ostal je le ribič Acibert, ki danes 80 let star in je sam na otoku. L. 1866 so ga selenci prišli, l. 1870 že ni nikogar več na otoku, od njega je Acibert sam. Njegova žena je bila edina družina, ki je še ta umrla, se je odločil pred njim vsa samota zapustiti otoka. Hišice, ki so v selencih postavili, so v sedanjih letih čimdalje bolj opuščajte in sredi teh nagnjenih in podrtih zidov živijo osemletni Acibert, ki si svobodno biva bivališče, kjer je varno zavetje. Vsak dan hodi na rib, ki so mu skoro edina hrana. Mreže, ki jih je nekdanje polno na otoku, saj so jih dobro opremili, preden zavzeli svojo novo naselbino, danes že raztrgane in nerabne. Sam jih pa ne more poriti, še manj pa raztegovati morju. Ostal mu je le še otok, na katerega se komaj pride toliko, da eden živi. Na otoku ni nobenega studenca. Robinson Acibert pa ima še nekaj poseba, večinam v sodov, ki postavlja pod zidove in razteguje strehe in šaka dežja. Tako daje edino zalogo vode. Samo deževnico in pravi, to najboljša pijača na svetu. Radi se pa tudi, da po več dni ne dežja in takrat mora

ženski v zadnjih 12 mesecih. V isti dobi pa je več kot 14,000 žensk umrlo vsled raka na prsih in skoraj 9000 izmed teh bi se danes lahko živelo, ako bi se bilo zdravljenje začelo pravočasno, kakor trdijo zdravniške oblasti.

Eden izmed razlogov, zakaj čas igra tako usodno vlogo, je, da rak v svojih začetkih je dostikrat brez bolečin in si mnogi ljudje ne morejo predstavljati, da je kaj narobe z njimi, ako jih nič ne boli. Bolezen pa se utegne med tem razvijati tako, da postane neozdravljiva. Na primer, eden izmed prvih predznakov raka na prsih, je dostikrat le majhno, trdo zrno. Morda ne kaže nikakega vnetja, le s prstom se daje občutiti. Ali že to zadostuje, da je treba takoj iti k večjemu zdravniku na posvetovanje. Morda ni nikakrak, ali prenevarno je prezirati tak znak. Vsaka druga nenačelna prikazen na prsih je svarilo, da je treba iti k zdravniku.

Zdravniki, ki se specializirajo v borbi proti raku, trdijo, da se zdi, da se število rakov na prsih pomnožuje. Za vsakih 8 žensk, ki so imele raka na prsih v l. 1920, jih je bilo 11, ki so lani postale žrtve. To je povprečje 35 odst. v 20 letih. Kljub temu imajo boljše metode in pravočasno odkrivanje za posledico čim dalje večji odstotek ozdravljenj. Rak se danes zdravi potom operacij, X-žarkov ali radiuma ali pa obojih načinov.

O ZDRAVLJENJU RAKA

Predsednikov proglas je bil označil mesec april kot Cancer Control Month, ali borba proti tej bolezni mora biti neprestana skozi vse leto, ako naj dosežemo končno zmago; tako svari Ameriško društvo za kontrolo raka.

Rak je drugi v vrsti izmed vzrokov smrti v Združenih državah, ali dostikrat je ozdravljiv, ako se pravočasno odkrije in se zdravi v prvih početkih. Radi tega strokovnjaki trdijo, da prva linija borbe proti raku je podučevanje občinstva o vrednosti periodičnega pregledovanja s strani zdravnika. Kar se tiče raka v prsih, ki je ena najbolj običajnih oblik raka, je takojšnja zdravniška oskrba ozdravila približno 4000

storno raste. Iz še nepojmljivega razloga je ženska brez otrok bolj podvržena prsnemu raku kot mati, ki je dojila svojega otroka. Pri moških ni prsi rak običajna stvar, dasi se tupatam pripeti.

Zdravniški strokovnjaki še vedno niso sigurni, kaj povzroča rak na prsih. Ena stvar pa je gotova, da je treba raka pravočasno odkriti, in v to svrho

V ROBSTVU

(Dalje s 4. strani)

noč je postajal nemiren, ko pa se je dodobra stemnilo, jo je mahnil čez hrib proti Groblju. Kadar je pa ostal doma, je sedel za ognjiščem in molče buljil v ogenj. Bil je le vase pogreznjen, vkovan v ljubezensko bol, ki ji ni našel lečila.

Solnce se je višalo, žgalo, naraščal je dan in se zaježal v noč. V večernem hladu sta šetala okrog gredice častnik in Marta in se veselo smejala.

"Dekle, ti plešeš že izvrstno naš ples!" se ji je dobrikal častnik. "Ali še zaostajaš za drugimi dekleti in izdajaš s tem, da si pohajala še vse premalo na naše zabave."

"Ko me pa stara nikamor ne puščata!"

"Seveda, našega plesa vaša dolina ne mara, ker ti ljudje so nerodni, izgarani, jim ni za dostojne zabave in novejših plesov ne poznajo. Pa ne smeš biti ruda, ljubica. Saj ti nisi okorna, ne, ti si vsa gibčna, lahka kot list, tvoja pamet je bistra, vsak ples si zapomniš, če hočeš. Le vse se ti zdi tako tuje, našemu ljenu. Ne, ljubica, to je pač mojih let, ki imajo prsnega raka, dno, kar pa vaši ljudje ne razu-

mejo. Škoda te je za te hribovske kraje, dekle! Pristojalo bi ti kratko, svilnato krilce, izrezani čevljički, gol vrat in goli rokavci. Kako bi bila divna v lahni tanci, vsi prozorni, da bi se videli vsi obrisi tvojega zapeljivega telesa! Cakaj, ti sataček, vzamem te s seboj, kjer boš spoznala moderni svet — in kesala se boš, da si se rodila v teh pozabljenih grapah, kjer zapravljaj svojo mladost."

Go out with him? NOT ME!

"O, Vittorio, to ni mogoče!" vzdihne Marta. "Tvoja domovina je meni tuja in tvoja graščina previsoka za tako priprosto dekle! Kaj sem ti jaz — ko prideš domov, boš pozabil na Grob-

lje in name!"

"Srčece drago, ne dvomi o tem! Moja mama me ljubi in moj oče mi da karkoli želim. In tudi tebe bosta vzljubila, ko si tako srčkana mucka! Vzgojilo dobiš, ki te bo dodobra seznanila z našim jezikom in našimi neznimi običaji, izbila ti iz glave tvojo pastirsko govorico ter te naučila visoke omike. Oblačila dobiš, ki bodo prikrojena po najnovejši noši — in postala boš krasotica, da te bo vse občudovalo. Ti ljubka zapeljivost, ti sladka izkušnja, vredna vsega greha! Pogledj me in moja bodi, vsa moja!"

"Oh, Vittorio!"

"Srčece moje, stisni se k meni, nič se ne boj! Privij se še tesneje, vsega me vidiš, ves sem tvoj, vsa moja ljubav je posvečena tebi. Oh, kako si sladka, ljubica, kako je mamljiv in valjiv opoj tvoje ljubezni. Ti pojdeš z mano v življenje in naslade."

"Vittorio, kako si dober..."

"Marta, noter se mi spravi!" zavpije mati na pragu.

"Bom že šla!" jo zavrne hči

nevoljno. "Saj nisem več otrok!"

"Hehehe!" se zasmije častnik, ko potegne Marto za seboj v vežo in zapre vrata.

Tedaj se je pa priplazil iz bližnjega grmičevja Marko, ves upognjen od boli in ljubosumnja. Ustavil se je pri vežnih vratih in poslušal s šklopotačnimi zobmi tiho šepetanje, poljubovanje in drhtenje, ki se je čulo iz veže...

"Le tesno se privij k meni, srčece, okrog vratu se me okleni — tako, vidiš. Počasi te že naučim ljubiti, sladko ljubiti. In poljub mi vrni, tako — prav na usta — saj si vsa moja..."

O, kako si vroča, dragica, vsa plamtiš, vsa se treses, vsa drhtiš... Stopi z menoj, ljubica, dam ti marzeljca, ki ti razžari kri in ti da čudno moč."

"Ne, Vittorio! — Pusti me!" ječljiva dekle vsa omamljena.

"Le stopi z menoj, samo trenutek... Čašo izpiješ, ne brani se, saj si moja..."

(Dalje prihodnjik)

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret? MIRACLE WHIP! Its "different" flavor always makes a hit. MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"? Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"! Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while others' nerves tend to become upset and get cross, restless and moody. No wonder why take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

AN URGENT MESSAGE to women who suffer FEMALE WEAKNESS Women today are free from some signs of functional trouble. Maybe you've noticed yourself getting restless, moody, nervous, backache, headache and weak. Fainting spells due to functional irregularities. For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak, run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give the wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

If you like MILD cheese flavor here's the kind to get KRAFT VELVEETA THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF. Velveeta spreads like butter... slices when chilled... melts and toasts to perfection. Delicious! Contains milk protein, milk minerals, vitamin A and vitamin G.

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM... 'Enakopravnosti'

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK? Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanecu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

NOVICA... ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312. Lahko jo sporočite našim zastopnikom — — — JOHN RENKO 955 East 76th Street JOHN STEBLAJ 1145 East 169 Street KEnmore 4680W JOHN PETERKA 1121 East 68 Street ENdicott 0653

HAIR-BREADTH HARRY HERE BEGINS "RANGE RUMPU"—A ROUSING TALE OF RANGEMANHOOD ALONG THE RIO RUMBA... IF HIT'S THE TRIPLE BAR Y BUCKBOARD YORE A-LOOKIN' FER STRANGERS—HITS WENT BACK TO THE RANCH... WE'LL HAVE TO FIND A PLACE TO PUT UP FOR THE NIGHT... PURTY NIGH ANYONE CUD SHOW YUM TO THE HOTEL, STRANGERS... WE KNOW! THEY DID!

IVAN MATCIC:

6

V ROBSTVU

Roman tuge in boli

"Gnali so me čez Črni breg, ga desnega spremljevalca sem skozi Trnjevo goščo si niso upali, ker bi gotovo zašli in se izgubili. Ko so me na meji izpuštili, ni bilo v meni miru. Takoj sem se okrenil nazaj, taval ob meji in iskal prehoda. Po tistih krajih nisem še hodil in nisem poznal skrivnih in varnih poti, zato sem zašel. Ko sem krenil iz gozda na jaso, sem začul klic in se ozrl. Bila je italijanska straža. Trenutek sem pomislil, se naglo okrenil in zbežal nazaj v goščavo. Pa so že počeli streliti in prav čutil sem krogle, kako so mi žvižgale mimo glave. Bilo je opasno, zato sem se vrgel na zemljo in se stisnil za star, obrastel parobek. A kmalu nato so že prišli preganjanci za mano. Stisnil sem se še tesneje k zemlji in čakal. Vojsčaki so obstali skoro prav pred parobkom, tako da mi je bilo že tesno pri srcu. Pred parobkom je bil mal grmiček, ki je bil komaj napol ozelenel. Izza parobka sem pazil z enim samim očesom skozi ta grmiček in zadrževal sapo. Skrbno so se ozirali na vse strani, poslušali in pripogibali glave. Pa je počila pod menoj suhljad — in postalo mi je vroče, kajti vojsčaki so se ozirali na moj parobek. Toda v tem hipu jih je zmotila veriga, ki je zaškrigala na smreki in preskakovala z veje na vejo. Gledali so za njo, potem se pa okrenili nazaj — in jaz sem se oddahnil. Ko so se oddaljili, sem vstal in bežal v smer, odkoder sem prišel. Prenočil sem v gorski vasi, kjer me je neki fant podučil o skrivnih potih in mi pokazal prehod. Še pred jutranjim svitom sem se plazil čez trnjevo žico in se trgala iz nje. Pa ni moč izmotati se iz te ostrine, z vsakim korakom stopiš v nevarnejše zanke. Če se izmotiš z desno nogo iz ostrih krempljev, pa stopiš z levim korakom še globlje v klešče. Ko sem se privlekel na to stran, je bil že dan. Danes v jutro je bilo, sonce še vzhajalo ni, komaj so se oglašili ptiči iz dremotnega molka. Po neki stezi sem hitel v svojo smer in mislil sem, da sem že varen. Kar vstanejo kakor iz zemlje trije vojniki izza grma. Obstal sem, poražen, zajet. Preiskali so me in me vsega pretipali. Pa bili so dobri ljudje in me niso niti vklelili. Domenili so se po svoje in sta me odgnala do poglavarja straže v oddaljeno kolibo. Stražnika sta se pogovarjala po svoje, jaz sem pa molčal v sredi in mislil na beg. Prišel sem ju prositi, naj me izpustita, ker grem k dekletu, ki ji je hudo po meni, in k staršem, ki jokajo za mano. Nista me uslišala. Ko smo pa šli mimo strme doline, me prešine rešilna misel, ki sem ji sledil brez obotavljanja. Svoje-

večnost moja, ti moja bolečina... Večni suženj tvoj, večni tvoj jetnik! Ti cvet vese naslade, ti — ti —

"Kaj ti je? Bojim se te!"

"Nesrečnica! Ti — ti —"

"Marko, ti me žališ!"

"Ti — ti — grešnica! Ti —"

"Ti — nesramnica! — O, saj sem te videl, ko so me vklepali, kako si bila zamaknjena vanj, kako si ga gledala z lačnimi očmi!"

"Ti me žališ!"

"Vlačuga! Zadržim te! — Kam hočeš? Ne uideš mi nikamor!" Marko stiska zobe, a oči mu buljijo preteče, glas mu sika in hrope, pesti se mu skrčijo in kvišku plane in dvigne nad njo obe roki.

"Marko!" jekne dekle svareče, ga pograbi za roke, z očmi pa ga gleda očitačoče.

"Izdala si me prijatelju — sram te bodi!"

"Hvaležen mu bodi, da te ni odgnal v zapor!"

"Pravila si mu, da sem se boril ob Dravi in da vohunim po naši dolini!"

"Ni res! To je laž!" ga zavrne odločno.

"O, le teci k njemu in povej mu, da sem tu! Le povej svoje- mu ljubčku, da sem te razžalil, in naj pride s svojo tolpo — nikogar se ne bojim! Podavim vse, pobijem, raztrgam vse verige! Le pojdi k njemu in mu reci! Čemu se obotavljaš?"

Dekle zbeži v kuhinjo, zakrije si obraz z rokami in na glas zahteva. Marko gre za njo in vpije srdito:

"Le naj pridejo, pritepeni psi, v strahu ne bom nikomur! Vseeno, če poginem pod to streho! Le naj pridejo nad razbojnika, razčesnem jim čeljusti!"

Stara dva ga pogovarjata vsa iznenadena in ga spravita nazaj v skrišališče.

"Za božjo voljo, kaj ti je, Marko? Bodi pameten!"

Marko sede, podpre si glavo in glasno diha. Po kratkem molku pa dvigne obraz in prične s trudnim in tihim glasom:

"Oče, mati, vidva sta dobra z menoj, vidva skrbita zame kakor za svojega sina, zato sem vama hvaležen za vse, kar sta mi dobrega storila! Ali Marta me bo spravila ob pamet! Vidita, kako sem se razjutil, ljubosumnja me žene prav v besnost. Ko se domislim, da ni Marta morda več moja, ko me prešine sumnja, da jo bo izpridil ta hina-veo, da bo ugonobil in požrl moje Marto, tedaj me zapusti vese razum."

"Marko, ne bo je ugonobil, si brez skrbi!" ga tolaži stari.

"Marta, pridi noter!"

Dekle zbeži po stopnicah in se zaklene v svojo izbo.

"Le čakaj, trmoglavka, ti ga že izbijem iz glave!" ji zakliče oče.

"Najbolj me pa boli, ker me izdaja!" toži Marko.

Prav malo rabljene električne ledenice se dobijo po \$19.00

Zakaj bi kupovali led, ko imate tu priliko kupiti električno ledenico.

819 E. 185 St.

6104 St. Clair Ave.

"Kako?" se čudita stara.

"Kdo je pa izdal častniku, da sem služil v jugoslovanski vojski?"

"Ne, Marko, tega mu ni povedala Marta!" ga zagotavlja stara.

"Toliko je pa stanovitna, da ničesar ne izda, kar bi komu škodilo, le verjemi, Marko. Iz-čenčale so mi kake babe ali pa Petoliznik in drugi, ki jih je rodila naša dolina, ki izdajajo vse in ki se jih vse izogiba."

"Hvala Vam, mati, za to sporočilo — nekoliko mi je odleglo pri srcu. Recite ji, naj mi odpusti tiste trde besede, ki sem jih izustil le v onemoglem srdu."

Zdaj pa grem domov, da me ne zaloti jutranji zor. Odpustite mi, ker sem vam skratil spanec in vam vznemiril noč."

Marko se je poslovil in pobegnil v Robsko, kjer sta ga sprejela oče in mati z odprtimi rokami.

"O, kako sva srečna, da si prišel, težko sva živela brez tebe, sin. Dela imamo čez glavo, pa manjka mladih rok. Glej, dom še ni popravljen, kako naj dovršiva brez tebe. Ali zdaj ostanes vendar doma?"

"Če me ne bodo preganjali."

"Vojniki so večji del v Groblju, drugod pa orožniki, ki pa niso hudobni ljudje," reče oče.

"Seveda, včasih se boš moral skrivati, ali preganjali te ne bodo, če te kdo drug ne ovadi. Če bi pa bilo nevarno, te pa spravim nekam, kjer te nihče ne najde. Sem že mislil na vse to in sem ti našel skrišališče. Še veš, kam smo skrili nekoč orožje?"

"V Zakletu jamo."

"Da. Še je tam pa niti rjavo ni, ker je jama suha."

"Kaj me briga orožje!"

"Ni dolgo tega, kar sem bil tam. Strojnice so še vse na kupu, kakor smo jih takrat zmetali, čežnje so nametane puške in vse polno streliva je v kotu."

"Pravili ste o nekem skrišališču."

"Da, v Zakletu jami sem bil in tam sem našel veliko duplino, za katero pa do danes še živa duša ne ve. Še danes si jo pojdeva ogledat."

"Kako je velika?"

"Mnogo večja od Zaklete jame. Zadostuje za vse begune naše doline."

Ko se je Marko spočil in o-

Delo dobi

ženska srednje starosti in sicer za opravljati hišna dela in za pomagati v kuhinji in v gostilni. Plača po dogovoru. Poizve se na 5212 Fleet Ave. ali pokličite Michigan 0162.

V najem

se odda trgovski prostor, 6724 St. Clair Ave. Pripravno za vsako trgovino. — Za dogovor se ogledate na 1022 East 68 St.

General električne ledenice
General električne kuhinjske peči

Magic Chef in Tappen kuhinjske peči

kupite vedno po zmerni ceni pri

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo

Pohištvo in vse potrebščine za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 2978

John E. Cass, Ph. C.

(Prescriptionist)

Naša glavna naloga je izvrševanje zdravniških receptov. — Naša dolgoletna skušnjava v tem poslu je vaše zagotovo. Kadar potrebujete recepte pravilno izpoljene, prinesite jih nam. Slovencem v naši naselbini smo na uslugo že nad 35 let.

797 East 185th St.

vogal Cherokee Ave.

KEndmore 2877

našli jo, če jo moreš. Natanko pregled vse skale in kote."

Marko išče, tipa, se sklanja in reče: "Tu ni nobene votline več!"

"Je, je," se smeje stari. "Ali ne najdeš je zlepa. Meni se je odkrila le slučajno. Ko sem prestavljal te strojnice, sem udaril z vso težo na tla, da se je stresla vsa votlina — in tedaj se je nekaj posulo in je zabobnelo tu za to steno. Ostrmel sem, izpu-til nekaj kamnov iz stene in segel z roko v — praznino. Ukresnil sem luč in videl, kako se je razlil nje svet po novi in širni votlini."

Jeklen je izpulil iz stene kamen za kamnom in napravil luknjo, skozi katero sta se splazila v novo duplino.

"Izvrstna jama!" vzklikne Marko. "Tu se lahko skriva trideset ljudi!"

Votlina je bila prostorna, visoka nad človeško postavu, suha, zaduhla in temna ter je smrdela po trohnobi.

"Sem noter še ni prestopila človeška noga," reče Jeklen, "zato bo to skrišališče izvrstno. Treba bo nekoliko ostrgati stene in strop, da se ne osipa."

DEKLETA IN ŽENE

Ali veste, da si boste prihranile precej denarja, če si naročite za bodočo zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR COAT naravnost iz tovarne SEDAJ na "WILL-CALL."

STERLING SUKNJE so od \$14.50 naprej

FUR COATS so od \$69.00 naprej

Ne odlašajte, samo pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG — 1034 Addison Rd.

ENDicott 8506 — ENDicott 3426

Spend Happy Days at CEDAR POINT on Lake Erie

Gala Opening Week June 14 to 19
Benny Goodman and his orchestra
Dance NIGHTLY TO FAMOUS RADIO BANDS

"All the fun in the world" is yours at Cedar Point, the largest vacation resort on the Great Lakes. Seven miles of sandy beach extends out into the blue waters of Lake Erie.

Hotel Breakers, with 1,000 comfortable, outside rooms, offers you restful relaxation. Moderate rates... excellent cuisine. Every popular outdoor and indoor sport and amusement await you, including fishing, boating, riding, tennis and golf. Special attraction... Ohio's most beautiful summer ballroom. Endless fun for all the family, for a day or the entire summer.

Easy to reach, via U. S. Route 6, Ohio 2, midway between Cleveland and Toledo. Rail or bus to Sandusky. Steamers from Cleveland and Detroit.

Ask for folder. CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE, SANDUSKY, O.

THE PLAYGROUND OF THE GREAT LAKES • JUNE 14 THROUGH LABOR DAY

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

MESTO EUCLID vas vabi, da se pridružite zabavi z vašimi prijatelji in sosedi

EUCLID DRUŽABNI DAN V SREDO, 11. JUNIJA

- ★ Tekme in igre za mlade in stare
- ★ Šolske in industrijske razstave v "Log Cabin"
- ★ Ples. Svirali bodo orkestri iz višjih šol.
- ★ Večbalni krožki bodo proizvajali zanimive vaje
- ★ Nove državljanse se bo pozdravilo z godbenim programom, nakar bo sledil govor sodnika Frank J. Lausehe.

Dobite proste vstopnice pri vaših trgovcih